

matura

ZGODNE
Z WYTYCZNYMI
CKE

USZCZUPLONA PODSTAWA PROGRAMOWA

Rozwiązania krok po kroku do arkuszy maturalnych

język angielski

matura

ZGODNE
Z WYTYCZNYMI
CKE

USZCZUPLONA PODSTAWA PROGRAMOWA

Rozwiązania krok po kroku do arkuszy maturalnych

język angielski

Arkusz 1

Zadanie 1. 0-5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas słuchania tekstu nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego przekaz. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi celem zmylenia ucznia, który nie rozumie całości, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 3: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści tekstu. Przykładowo, *dirty clothes* z zadania w tekście występują jako *the laundry, kitchen appliance to the oven, children's belongings to toys, a two other places to the shop i the cleaner's*.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 2. 0-6 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np.: *complain, offer, draw conclusions, disappointed, motivated*.

Ponadto, zwróć uwagę, w jaki sposób funkcje językowe są realizowane w tekście. Np. funkcja oferowania (podpunkt 2.2.) jest wyrażona zdaniem: *I'll take take your drinks off the bill*.

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z odpowiedzi jest poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Na przykład rozwiązując podpunkt 2.1., zauważ, że w tekście występuje zarówno *food*, jak i *service* oraz *manager*, ale tylko jedna z odpowiedzi jest poprawna. Z kolei często odpowiedź poprawna w tekście nie zostanie przekazana dosłownie, np. rozwiązując podpunkt 2.6., zastanów się, która z odpowiedzi jest najbliższa słowu *inspiring* z tekstu.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 6 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 3. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Za odpowiedź poprawną, ale zbyt długą, także nie otrzymasz punktu.

Krok 2: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 3: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i nieznacznego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *I ask that you remain seated [...] Don't move around the bus and don't eat or drink, a w luce napiszemy: (eating, drinking and) standing up / walking / moving around (are forbidden*

during the bus ride). Użycie w miejscu luki np. stand zamiast standing spowoduje, że zdanie jest gramatycznie niepoprawne i nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 4: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *walking, moving around*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *use public transport* zamiast *take a bus*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – *take a bus or a train* – nie otrzymasz punktu.

Krok 5: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 4. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z nagłówkami.

Krok 2: Podejmij decyzje co do tego, który nagłówek pasuje do którego fragmentu. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Zatem, podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *cost-effective, time-consuming* ani *flexible*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. A zatem:

- *flexible* z nagłówek to *enables [...] to set their own learning pace* z tekstu;
- *offers a wide selection of programs* z nagłówek to *there are infinite skills and subjects to teach and learn* z tekstu;
- *accessible* z nagłówek to *enables you to study or teach anywhere in the world* z tekstu;
- *is more cost-effective* z nagłówek to *tends to be more affordable* z tekstu.

Oczywiście są to tylko wyrwane z kontekstu zwroty. Zadanie to opiera się na zrozumieniu całego akapitu. Oznacza to, że w docelowym akapicie znajdziesz więcej dowodów na poparcie wyboru danej odpowiedzi.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0-7 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie wszystkie teksty. Następnie zapoznaj się z zadaniem i zwróć uwagę, że składa się z dwóch części – otwartej i zamkniętej.

Krok 2: Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe dla wybrania poprawnej (wykluczenia niepoprawnej) odpowiedzi fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. Jest to szczególnie ważne w tym zadaniu, bo w kilku tekstach łatwiej się pogubić niż w jednym. Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Podkreślając kluczowe fragmenty w tekście, masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Podpunkty 5.1.–5.3. wymagają ustalenia, jaką funkcję spełnia dany tekst. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. opisem, zaproszeniem czy reklamą. Dodatkowo powtórz sobie słownictwo angielskie dotyczące różnych rodzajów tekstów, np. tekst „opisuje”, „reklamuje”, „zachęca”.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas czytania tekstów nie wyłapuj z nich pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Słowa *describes, invites* i *encourages* z zadania (podpunkty 5.1.–5.3.) prawie na pewno **nie** wystąpią w tekstach. Twoim zadaniem jest taka interpretacja tych słów, by odczytać ich myśl przewodnią, cel pisania tekstu oraz kontekst (kto, gdzie

i do kogo pisze).

Krok 4: Pytania w tym zadaniu (podpunkty 5.4.–5.7.) sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim – w tym wypadku uzupełnić luki w liście do koleżanki na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one, między innymi, informacje przedstawione w formie wykresów, map i symboli.

Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź. Na przykład:

– *run on the distance of [...]* – wiemy, że chodzi o dystans, wyrażony prawdopodobnie w metrach lub kilometrach;

– *running for up [...]* and then walking for one to two minutes – wiemy, że chodzi o czas, wyrażony prawdopodobnie w sekundach lub minutach;

– *need some [...]* because I don't have any. But I'll have a chance to buy them this Saturday – z użycia słowa *them* wnioskujemy, że dana osoba potrzebuje czegoś wyrażonego w liczbie mnogiej.

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 7 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 6. 0–5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z pytaniami.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują tylko częściowo. Na przykład w podpunkcie 6.1. odpowiedź D zawiera informację, że dzieci wiedziały o wolnym poniedziałku – łatwo wpaść tu w pułapkę: z pierwszego akapitu dowiadujemy się, że jeden chłopiec wiedział o nim, ale część dzieci na pewno nie wiedziała. Więc nie jest to odpowiedź poprawna. Ponadto, w podpunkcie 6.2. znajduje się pytanie o to, co Kayla robiła w niedzielę. Nie pomył tutaj *Saturday* z *Sunday*, ani *Labour Day* – w tekście wspomniane są wszystkie te dni oraz czynności z odpowiedzi, a zatem łatwo jest wybrać niepoprawną odpowiedź.

Pamiętaj, że treści nie muszą być oddane dosłownie. Na przykład w podpunkcie 6.1. B słowo *glad* będzie odpowiadało *suited her just fine* z tekstu, zaś w podpunkcie 6.4. B słowo *enthusiastic* znajdzie swe odbicie w słowie *excited* w tekście.

Krok 4: Przyjrzyj się pytaniu w podpunkcie 6.5., które sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (np. *day*, *surprise* albo *family*).

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się ze zdaniami, które należy wstawić w tekst.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona do zdania (zdań) wokół luki. Zwracaj uwagę na kluczowe myśli i naprowadzające słowa (np. *he*, *you*, *them*) w zdaniach docelowych do luk, przed lukami oraz po nich. Twój tekst powinien być logiczny oraz spójny na poziomie sensu oraz użytego języka.

Na przykład po luce w podpunkcie 7.1. czytamy: *That's why I call it [...]* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, które

będzie jakoś logicznie powiązane z „dlatego też”, które po nim następuje, oraz będzie miało odniesienie do słowa *it* ze zdania następującego po nim.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania. Sprawdź swoje wybory, analizując ponownie otoczenie luk.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 8. 0-3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w j. angielskim:

- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę;
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje;
- pytać o opinie i preferencje;
- stosować zwroty i formy grzecznościowe.

Krok 2: Przeczytaj dialog. Możesz spróbować się domyślić, co powinno być w luce. Następnie spójrz na odpowiedzi i zobacz, czy któraś pasuje do twojego przypuszczenia. Wybierz najlepszą odpowiedź.

Wczuj się w konkretną sytuację. Np. w podpunkcie 8.1. odpowiedzi A i B są odpowiedziami na pytanie (oczywiście tylko jedna pasuje do sytuacji nawiązywania rozmowy), a odp. C jest parafrazą pytania. W tym zadaniu masz stworzyć autentyczną konwersację.

Krok 3: Teraz przeanalizuj jeszcze raz wszystkie odpowiedzi. Upewnij się, że te odrzucone faktycznie nie pasują. Jeśli potrafisz to dobrze uzasadnić, pozostań przy swojej oryginalnej odpowiedzi.

Krok 4: Następnie przeczytaj dialog jeszcze raz i upewnij się, że się dobrze czyta i ma sens.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. W tym zadaniu często trzeba umieć podjąć dwie decyzje: po pierwsze, która odpowiedź (które z odpowiedzi) jest poprawnym uzupełnieniem luki, a po drugie, która najlepiej oddaje sens tłumaczonego fragmentu.

Krok 2: W podpunkcie 9.1. powtórz słownictwo. Które ze zwrotów to „oprócz”, a które – „pomimo” i „ponadto”?

Krok 3: W podpunkcie 9.2. należy wykazać się wiedzą, jakie dopełnienie stosujemy po czasowniku *deserve* (mówimy *deserve something / to do something*).

Krok 4: Rozwiązując podpunkt 9.3., pamiętaj, że podczas tworzenia pytań wewnętrznych używamy szyku zdania oznajmującego.

Krok 5: W podpunkcie 9.4. pamiętaj, jak wyrazić znaczenie „trochę” dla rzeczowników niepoliczalnych.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0-3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim te same słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu.
- Krok 2:** W podpunkcie 10.1. powtarzasz zwroty frazeologiczne i czasowniki frazowe: jak powiedzieć „dostać pracę” oraz „wysiąść z autobusu”, za każdym razem używając tego samego czasownika bazowego.
- Krok 3:** W podpunkcie 10.2. należy wykazać się wiedzą, jaki jeden, ten sam, przyimek występuje po czasowniku „cierpieć na coś” oraz „pożyczyć coś od kogoś”.
- Krok 4:** Do rozwiązania podpunktu 10.3. powtórz sobie zwroty: „na wsi” oraz „kraj rodzinny”.
- Krok 5:** Pod koniec przejrzyj swoje wybory i upewnij się, że wpisane słowo na pewno pasuje do **obu** luk.
- Krok 6:** Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0-3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań na podstawie podanych słów, których formę można zmieniać (np. *become* może stać się *is becoming*, *to become* albo *does [...] become* itd., a *she* może przyjąć formę *her* albo *hers*).
- Krok 2:** W podpunkcie 11.1. ćwiczysz czas *Past Continuous*. Jak wyrazisz, poprawnie gramatycznie, myśl, że Marta upuściła swój telefon w czasie, gdy **przechodziła** przez ulicę?
- Krok 3:** W podpunkcie 11.2. ćwiczysz czas teraźniejszy prosty. Jak zapytasz o to, jak długo zajmuje komuś dotarcie do szkoły rano? Pamiętaj, by użyć szyku pytajnego (w tym wypadku, musisz wprowadzić operator do zdania).
- Krok 4:** Przed rozwiązaniem podpunktu 11.3. powtórz sobie czas *Future Continuous*. Jak powiesz, że o tej porze jutro rano będziesz relaksować się na plaży?
- Krok 5:** Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdej „kropki” i ją rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niej. Tylko wtedy masz szansę otrzymać pięć punktów za treść. Zaczynij wykonywanie zadania od spisania w brudnopisie lub zebrania w głowie pomysłów, o czym będziesz pisać. Dobierz takie treści, które łatwo ci wyrazić w języku angielskim.

Na przykład, realizując element treści, w którym masz przedstawić, w jaki sposób zamierzasz poszerzać swoją wiedzę dotyczącą malarstwa, możesz napisać: *I am going to read books about painting and watch films about it. I may sign up for special painting courses.*

- Krok 2:** Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie także od zebrania w brudnopisie kierunkowego słownictwa i struktur (np. *visit an art gallery, a painting that attracted my attention, a spectacular exhibition*). Ładny, zaawansowany język przyda się, by zdobyć wysoką punktację za zakres.

- Krok 3:** Zwróć uwagę, że niektóre „kropki” mają kilka elementów w poleceniu. Odnieś się do obu elementów tej „kropki”, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element, w którym masz za zadanie podać kto i w jaki sposób skłonił cię do odwiedzenia galerii, możesz napisać: *A friend from school encouraged me to go there, he said it was really good.*

- Krok 4:** Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Na przykład, zdanie *you will visit the exhibition* nie wyraża rekomendacji odwiedzenia wystawy, co oczekiwane jest w „kropce” czwartej. Ponadto, w „kropce” drugiej nie

pomyl funkcji opisu z funkcją oceny/opinii.

Krok 5: Jeśli chcesz otrzymać dwa punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Sprawdź, czy nie mieszasz czasów – na przykład, czy nie piszesz „zamierzam czytać książki, a potem obejrzałem film o malarstwie”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 6: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwie precyzyjnego języka, jeśli umiesz zrobić to poprawnie. W trakcie pisania korzystaj z przygotowanej wcześniej listy zwrotów.

Krok 7: Na końcu przejrzyj swoją pracę pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie, czy wszędzie / pisane jest wielką literą).

Krok 8: Za to zadanie możesz w sumie otrzymać 12 punktów:

- 5 punktów za zgodność z poleceniem (odniesienie się i rozwinięcie w stosunku do każdej „kropki”);
- 2 punkty za spójność i logikę;
- 3 punkty za zakres językowy (bogactwo słownictwa i gramatyki);
- 2 punkty za poprawność językową (jedynie nieliczne błędy językowe i ortograficzne).

Zasady oceniania

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1-2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
-------	--

1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Zadanie 1. 0-5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas słuchania tekstu nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego przekaz. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi celem zmylenia ucznia, który nie rozumie całości, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 3: W tym zadaniu musisz wyłuskać z całości tekstu wyrażoną funkcję lub kontekst wypowiedzi. Wiadomo, że jeden z rozmawiających jest gospodarzem konferencji, bo używa zwrotów takich, jak: *the presentations are going to start, don't miss our highlight of the day, don't hesitate and grab a coffee*. Z kolei kelnerka powie: *I'll be serving you tonight i here's the menu*.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 2. 0-6 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *pay extra, take place*.

Ponadto, zwróć uwagę, że w podpunkcie 2.4. musisz wyłuskać kontekst rozmowy. Gdy mężczyzna mówi: *We can take the highway. There's an extra charge, OK?*, a kobieta odpowiada: *All right, thanks* – wiemy, że rozmowa nie toczy się w autobusie ani na lotnisku, a raczej w taksówce.

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Na przykład w podpunkcie 2.6. wiemy, że *big screen gaming* jest dostępne tylko w jednym mieście, bo słyszymy: *the service could spread to other cities if there is demand* – oparcie swojej odpowiedzi tylko na *other cities* prowadziłoby do utraty punktu.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 6 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 3. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: pytania otwarte czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej odpowiedzi. Za odpowiedź poprawną, ale zbyt długą, także nie otrzymasz punktu.

Krok 2: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 3: Większość odpowiedzi w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i nieznacznego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *the beds were really comfy and we weren't expect-*

ting such a big TV, a w luce napiszemy: (the woman enjoyed) beds and a big TV.

Krok 4: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. w podpunkcie 3.4. *her husband ordered some sandwiches* albo *some sandwiches were ordered by her husband*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *her husband ordered some food*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – *her husband ordered some sandwiches and drinks* – nie otrzymasz punktu.

Krok 5: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 4. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z nagłówkami.

Krok 2: Podejmij decyzje co do tego, który nagłówek pasuje do którego fragmentu. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Zatem, podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *boost*, *recover* ani *stimulate*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. A zatem:

– *boost our mental health* z nagłówka to *lift our mood* z tekstu;

– *stimulate our creativity and concentration* z nagłówka to *allow us to think clearer and increase reaction time* z tekstu;

– *recover faster* z nagłówka to *get better much quicker and feel less pain* z tekstu;

– *make us better workers* z nagłówka to *help us focus on our tasks and get through our workload faster* z tekstu.

Oczywiście są to tylko wyrwane z kontekstu zwroty. Zadanie to opiera się na zrozumieniu całego akapitu. Oznacza to, że w docelowym akapicie znajdziesz więcej dowodów na poparcie wyboru danej odpowiedzi.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0-7 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie wszystkie teksty. Następnie zapoznaj się z zadaniem i zwróć uwagę, że składa się z dwóch części – otwartej i zamkniętej.

Krok 2: Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe dla wybrania poprawnej (wykluczenia niepoprawnej) odpowiedzi fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. Jest to szczególnie ważne w tym zadaniu, bo w kilku tekstach łatwiej się pogubić niż w jednym. Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Podkreślając kluczowe fragmenty w tekście, masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Podpunkty 5.1.–5.3. wymagają ustalenia głównej myśli tekstów oraz ich kontekstów. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. wyjaśnieniem przyczyn zjawiska czy też opowiada o problemach konkretnej grupy osób, a może jest skierowany do jakiejś grupy.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas czytania tekstów nie wyłapuj z nich pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Zwroty *explains the reasons why* albo *is for people who* z zadania (podpunkty 5.1.–5.3.) prawie na pewno nie wystąpią w tekstach. Twoim zadaniem jest taka interpretacja tych słów, by odczytać ich myśl przewodnią, cel pisania tekstu oraz

kontekst (kto, gdzie i do kogo pisze).

Krok 4: Pytania w tym zadaniu (podpunkty 5.4.–5.7.) sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim – w tym wypadku uzupełnić luki w liście do kolegi na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one, między innymi, informacje przedstawione w formie map i symboli. Na przykład trzeba będzie zinterpretować kształt na mapie jako reprezentację danego kraju.

Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź. Na przykład:

– *during the first day you should wear the glasses for [...] only* – prawdopodobnie chodzi o to, jak długo można nosić okulary w ciągu pierwszych dni użytkowania.

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 7 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 6. 0–5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z pytaniami.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują tylko częściowo. Na przykład w pytaniu w podpunkcie 6.4. odpowiedź A zawiera informację o lampach oliwnych, ale w innym kontekście, niż ten z tekstu – łatwo wpaść tu w pułapkę.

W podpunkcie 6.2. znajduje się pytanie o datę Diwali. Oczywiście odpowiedź poprawna to A (jesień), ale musisz to wywnioskować z nazw podanych miesięcy; słowo „jesień” nie pada w tekście. Pojawia się za to np. w odpowiedzi B słowo *moon*, które jest też w tekście, jednak kontekst wyklucza jego wybór. Podobnie zresztą jak w podpunkcie 6.1., gdzie w tekście pojawiają się wszystkie słowa z opcji A–D (*lamp, patterns, flower, drawing*).

Zwróć też uwagę na podpunkt 6.3 – pytanie zawiera negację, co oznacza, że musisz wczytać się w akapit trzeci, by wyeliminować trzy stwierdzenia prawdziwe.

Krok 4: Przyjrzyj się pytaniu w podpunkcie 6.5., które sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydziwki i znaczenie całego tekstu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (np. *British, London, festivals*).

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się ze zdaniami, które należy wstawić w tekst.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona do zdania (zdań) wokół luki. Zwracaj uwagę na kluczowe myśli i naprowadzające słowa (np. *he, you, them*) w zdaniach docelowych do luk, przed lukami oraz po nich. Twój tekst powinien być logiczny oraz spójny na poziomie sensu oraz użytego języka.

Na przykład:

– po luce w podpunkcie 7.1. czytamy: [...] *they said angrily* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, które będzie miało

odniesienie do słowa *they* ze zdania następującego po nim;

– po luce w podpunkcie 7.2. czytamy: [...] *he began* [...] – staramy się ustalić, kto to jest *he*; zdanie z luki musi w jakiś sposób do niego nawiązywać;

– przed luką w podpunkcie 7.4. pada pytanie: *Why?* – oznacza to, że zdanie z luki musi stanowić jakąś odpowiedź na to pytanie.

Zwróć uwagę, że cztery zdania z pięciu, które masz do wyboru, zaczynają się od podania konkretnych osób: *he, they, the boy, the boy*. Zadbaj, by twoje wybory tworzyły tekst spójny i logiczny na poziomie osób, o których mowa.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania. Sprawdź swoje wybory, analizując ponownie otoczenie luk.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 8. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w j. angielskim:

- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę;
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- prosić o coś, zgadzać się i odmawiać;
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować;
- stosować zwroty i formy grzecznościowe i inne.

Krok 2: Przeczytaj dialog. Możesz spróbować się domyślić, co powinno być w luce. Następnie spójrz na odpowiedzi i zobacz, czy któraś pasuje do twojego przypuszczenia. Wybierz najlepszą odpowiedź.

Jeśli dialog jest trójczłonowy, koniecznie przyjrzyj się otoczeniu luki z obu stron. Wypełnienie luki musi być spójne z całym otoczeniem luki. Dotyczy to np. podpunktu 8.2. Zauważ, że wszystkie odpowiedzi pasują do zdania poprzedzającego lukę, ale tylko jedno zdanie pasuje do zdania po luce.

Zwracaj uwagę na spójność i logikę tekstu. Na przykład w podpunkcie 8.3. nie wybierzemy odpowiedzi B, ponieważ zaimek *they* z tego zdania nie odnosi się do żadnego elementu zdania poprzedzającego.

Wczuj się w konkretną sytuację. W tym zadaniu masz stworzyć autentyczną konwersację.

Krok 3: Teraz przeanalizuj jeszcze raz wszystkie odpowiedzi. Upewnij się, że te odrzucone faktycznie nie pasują. Jeśli potrafisz to dobrze uzasadnić, pozostań przy swojej oryginalnej odpowiedzi.

Krok 4: Następnie przeczytaj dialog jeszcze raz i upewnij się, że się dobrze czyta i ma sens.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. W tym zadaniu często trzeba umieć podjąć dwie decyzje: po pierwsze, która odpowiedź (które z odpowiedzi) jest poprawnym uzupełnieniem luki, a po drugie, która najlepiej oddaje sens tłumaczonego fragmentu.

Krok 2: W podpunkcie 9.1. pamiętaj, że podczas tworzenia pytań wewnętrznych używamy szyku zdania oznajmującego.

Krok 3: W podpunkcie 9.2. powtórz słownictwo. Które ze zwrotów to „jak tylko”, a które – „podczas gdy” i „kiedykolwiek”?

Krok 4: Rozwiązując podpunkt 9.3., pamiętaj, że czynność ciągłą w przeszłości, przerwana przez inną czynność, wyrażamy

przy użyciu czasu *Past Continuous*.

Krok 5: W podpunkcie 9.4. pamiętaj, że po czasowniku *promise* używamy dopełnienia w formie bezokolicznika (*promise to do*).

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim te same słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu.

Krok 2: W podpunkcie 10.1. poszukaj jednego czasownika, który wykorzystasz w zwrotach: „dobrze się bawić” oraz „wziąć prysznic”.

Krok 3: W podpunkcie 10.2. należy wykazać się znajomością zwrotów: „centrum uwagi” oraz „centrum miasta”.

Krok 4: Rozwiązując podpunkt 10.3., poszukaj przyimka pasującego do czasowników *apologise* i *search*. Jak powiesz: „przepraszając za coś” oraz „szukać czegoś”?

Krok 5: Pod koniec przejrzyj swoje wybory i upewnij się, że wpisane słowo na pewno pasuje do obu luk.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań na podstawie podanych słów, których formę można zmieniać.

Krok 2: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdej „kropki” i ją rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niej. Tylko wtedy masz szansę otrzymać pięć punktów za treść. Zaczynij wykonywanie zadania od spisania w brudnopisie lub zebrania w głowie pomysłów, o czym będziesz pisać. Dobierz takie treści, które łatwo ci wyrazić w języku angielskim.

Na przykład, realizując element, w którym masz przedstawić problem z zakwaterowaniem, możesz napisać: *I had a problem because I was sent to a room where there was no bed for me, so I talked to the camp leader and they moved me to another room.*

Krok 2: Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie także od zebrania w brudnopisie kierunkowego słownictwa i struktur (np. *problems with accommodation, unpleasant situations, letter of complaint*). Ładny, zaawansowany język przyda się, by zdobyć wysoką punktację za zakres.

Krok 3: Zwróć uwagę, że niektóre „kropki” mają kilka elementów w poleceniu. Odniesz się do obu elementów tej „kropki”, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element czwarty, możesz napisać: *The camp was very unsuccessful and*

I hated being there. What do you think about this camp?

Krok 4: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Na przykład, w „kropce” trzeciej masz napisać, co **zamierzasz** zrobić (np. *I am going to write a letter of complaint and ask them for a refund. I will describe the situation on the Internet, too*). Popełnisz duży błąd, jeśli podczas realizacji tego elementu opiszysz to, co już w tej sprawie zrobiłeś/zrobiłaś.

Krok 5: Jeśli chcesz otrzymać dwa punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Sprawdź, czy nie mieszasz czasów – na przykład, czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 6: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwie precyzyjnego języka, jeśli umiesz zrobić to poprawnie. W trakcie pisania korzystaj z przygotowanej wcześniej listy zwrotów.

Krok 7: Na końcu przejrzyj swoją pracę pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i articles są użyte poprawnie, czy wszędzie I pisane jest wielką literą).

Krok 8: Za to zadanie możesz w sumie otrzymać 12 punktów:

- 5 punktów za zgodność z poleceniem (odniesienie się i rozwinięcie w stosunku do każdej „kropki”);
- 2 punkty za spójność i logikę;
- 3 punkty za zakres językowy (bogactwo słownictwa i gramatyki);
- 2 punkty za poprawność językową (jedynie nieliczne błędy językowe i ortograficzne).

Zasady oceniania:

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1-2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Zadanie 1. 0-5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas słuchania tekstu nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego przekaz. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi celem zmylenia ucznia, który nie rozumie całości, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 3: W tym zadaniu musisz wyłuskać z całości tekstu wyrażoną funkcję lub kontekst wypowiedzi. Na przykład, wywnioskujemy, że dana osoba *gives a traffic report*, ponieważ mówi: *there was a small collision, right lane is blocked, traffic is a bit slower*. Podobnie wnioskujemy, że dana osoba jest przewodnikiem wycieczki, gdy słyszymy: *on your left, you can see [...], now we are heading to [...], we have a stop scheduled there*. Słyszając: *ladies and gentleman, can I have your attention, please?, several flights are delayed, please check the departure and arrival boards*, wiemy, że chodzi o osobę czytającą ogłoszenia na lotnisku. Dedukujemy, że dany tekst jest reklamą sklepu, gdy słyszymy: *come down to us and take a look at [...], we offer lots of [...], we are open every day*.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 2. 0-6 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: To zadanie między innymi sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *advertises, encourages, used to do, doesn't recommend*.

Ponadto zwróć uwagę, w jaki sposób funkcje językowe są realizowane w tekście. Na przykład funkcja zachęcenia do zakupu produktu (podpunkt 2.1.) jest wyrażona zdaniem: *Would you like to take a look?*

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Na przykład w podpunkcie 2.2. zauważ, że w tekście występują *husband* i *daughter*, a słowo *herself* z poprawnej odpowiedzi C nie występuje.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 6 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 3. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Za odpowiedź poprawną, ale zbyt długą, także nie otrzymasz punktu.

Krok 2: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 3: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i nieznacznego przetworzenia tekstu, zwykle pod

kątem gramatycznym. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *The inflight movie will start shortly after that*, a w luce napiszemy: *(the passengers will have a chance to) watch a movie*. Użycie w miejscu luki np. *inflight movie* zamiast *watch a movie* spowoduje, że zdanie jest gramatycznie niepoprawne i nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 4: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *Take photos, take pictures*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *use a camera* zamiast *take photos*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – *take a lot of photos* – nie otrzymasz punktu.

Krok 5: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 4. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z nagłówkami.

Krok 2: Podejmij decyzję co do tego, który nagłówek pasuje do którego fragmentu. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzję na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Zatem, podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *cuddle, quiet* ani *curious*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. A zatem:

– *can learn lots of different tricks* z nagłówka to *can learn to roll over and shake a hoof* z tekstu;

– *very curious* z nagłówka to *always checking out their environment* z tekstu;

– *won't make you sneeze* z nagłówka to *the bristly hair pigs have is hypoallergenic* z tekstu;

– *wants to cuddle* z nagłówka to *wants attention and time with their loved ones* z tekstu.

Oczywiście są to tylko wyrwane z kontekstu zwroty. Zadanie to opiera się na zrozumieniu całego akapitu. Oznacza to, że w docelowym akapicie znajdziesz więcej dowodów na poparcie wyboru danej odpowiedzi.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0–7 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie wszystkie teksty. Następnie zapoznaj się z zadaniem i zwróć uwagę, że składa się z dwóch części – otwartej i zamkniętej.

Krok 2: Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe dla wybrania poprawnej (wykluczenia niepoprawnej) odpowiedzi fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. Jest to szczególnie ważne w tym zadaniu, bo w kilku tekstach łatwiej się pogubić niż w jednym. Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Podkreślając kluczowe fragmenty w tekście, masz pewność, że podejmujesz decyzję na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Podpunkty 5.1.–5.3. wymagają ustalenia głównej myśli tekstów oraz ich kontekstów. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. wyjaśnieniem przyczyn zjawiska czy też wyraża opinię lub jest instrukcją stworzenia czegoś.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas czytania tekstów nie wyłapuj z nich pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Zwroty *gives the reasons why* albo *is an opinion about* z zadania (podpunkty 5.1.–5.3.) prawie na pewno nie wystąpią w tekstach. Twoim zadaniem jest taka interpretacja tych słów, by odczytać ich myśl przewodnią, cel pisania tekstu oraz kon-

tekst (kto, gdzie i do kogo pisze). Przykładowo, w tekście B czytamy: *I love their pots* oraz [...] *are so pleasing to the eyes*, z czego możemy ostrożnie wnioskować, że znajdziemy tam wyrażenie opinii.

Krok 4: Pytania w tym zadaniu (podpunkty 5.4.–5.7.) sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim – w tym wypadku uzupełnić luki w liście do koleżanki na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one, między innymi, informacje przedstawione w formie punktów (tekst D).

Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź. Na przykład: *it turned out that the plant simply needed a little [...]* – możemy się domyślić, że chodzi o rzeczownik – coś, czego potrzebują rośliny.

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 7 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 6. 0–5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z pytaniami.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują częściowo. Na przykład w pytaniu w podpunkcie 6.1. odpowiedź C zawiera informację, że Deshi słyszał, jak ktoś gra muzykę rockową. Z początku tekstu dowiadujemy się, że chłopiec wprawdzie słyszał osobę grającą muzykę – ale klasyczną. Więc nie jest to odpowiedź poprawna.

Ponadto w podpunkcie 6.4. znajduje się pytanie, dlaczego Deshi wyszedł z domu wieczorem. W tekście wspomniany jest *post, dinner* oraz *girl*, ale odpowiedź poprawna to ta, z której słowa kluczowe w tekście nie występują. Pamiętaj, że treści często nie są oddane dosłownie. Zauważ, że *disgusted* z podpunktu 6.2. C odpowiada *made him feel sick* z tekstu.

Krok 4: Przyjrzyj się pytaniu w podpunkcie 6.5., które sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach. Z tekstu dowiadujemy się, że dziewczynka, która wydawała się niekulturalna, tak naprawdę była niewidoma. Która z odpowiedzi wydaje ci się zatem najtrafniejsza?

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się ze zdaniami, które należy wstawić w tekst.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona do zdania (zdań) wokół luki. Zwracaj uwagę na kluczowe myśli i naprowadzające słowa (np. *he, you, them*) w zdaniach docelowych do luk, przed lukami oraz po nich. Twój tekst powinien być logiczny oraz spójny na poziomie sensu oraz użytego języka.

Na przykład:

– po luce w podpunkcie 7.1. czytamy: *he continued [...]* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, które będzie miało odniesienie do słowa *he* ze zdania następującego po nim;

– po luce w podpunkcie 7.2. czytamy: [...] *the old man found [...]* – szukamy zdania, które będzie spójne z tematem starszego

mężczyzny, o którym mowa w następnym zdaniu; zdanie z luki musi jakoś do niego nawiązywać;

– przed luką w podpunkcie 7.3. pada pytanie: *Why?* – oznacza to, że zdanie z luki musi stanowić jakąś odpowiedź na to pytanie. Zwróć uwagę, że cztery zdania z pięciu, które masz do wyboru, zawierają nawiązania do konkretnych osób: *you, he, you, the man*. Zadbaj, by twoje wybory tworzyły tekst spójny i logiczny na poziomie osób, o których mowa.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania. Sprawdź swoje wybory, analizując ponownie otoczenie luk.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 8. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w j. angielskim:

- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- prosić o pozwolenie, udzielać go i odmawiać;
- stosować zwroty i formy grzecznościowe.

Krok 2: Przeczytaj dialog. Możesz spróbować się domyślić, co powinno być w luce. Następnie spójrz na odpowiedzi i zobacz, czy któraś pasuje do twojego przypuszczenia. Wybierz najlepszą odpowiedź.

Jeśli dialog jest trójczłonowy, koniecznie przyjrzyj się otoczeniu luki z obu stron. Wypełnienie luki musi być spójne z całym otoczeniem luki. Dotyczy to np. podpunktu 8.2. Zauważ, że zarówno A, jak i C pasują do zdania poprzedzającego lukę, ale tylko jedno zdanie pasuje do zdania po luce.

Zwracaj uwagę na spójność i logikę tekstu. Np. w podpunkcie 8.3. raczej nie wybierzemy odpowiedzi C, bo nie wiemy, do czego miałyby się odnosić *some* z tego zdania.

Wczuj się w konkretną sytuację. W tym zadaniu masz stworzyć autentyczną konwersację.

Krok 3: Teraz przeanalizuj jeszcze raz wszystkie odpowiedzi. Upewnij się, że te odrzucone faktycznie nie pasują. Jeśli potrafisz to dobrze uzasadnić, pozostań przy swojej oryginalnej odpowiedzi.

Krok 4: Następnie przeczytaj dialog jeszcze raz i upewnij się, że się dobrze czyta i ma sens.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. W tym zadaniu często trzeba umieć podjąć dwie decyzje: po pierwsze, która odpowiedź (które z odpowiedzi) jest poprawnym uzupełnieniem luki, a po drugie, która najlepiej oddaje sens parafrazowanego fragmentu.

Krok 2: W podpunkcie 9.1. wszystkie odpowiedzi są poprawne, ale tylko jedna z nich oznacza „nie móc czegoś zrobić/nie mieć pozwolenia”.

Krok 3: W podpunkcie 9.2. należy rozpoznać, czy w zdaniu oryginalnym czynności są równoczesne (odpowiedź A), następujące po sobie (odpowiedź B) czy też może połączone logiką warunku (odpowiedź C).

Krok 4: W podpunkcie 9.3. należy wykazać się umiejętnością zbudowania struktury „zarówno..., jak i...”.

Krok 5: W podpunkcie 9.4. zdecyduj, który z czasowników frazowych oznacza „przyłączyć się do gry”. Dwa pozostałe to „podjąć (np. jakiś sport)” oraz „kontynuować”.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz od-

powiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0-3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Za każdym razem należy zaproponować słowo, które uzupełnia lukę poprawnie gramatycznie **oraz** tak, aby całe zdanie miało sens.

Krok 2: W podpunkcie 10.1. potrzebujesz zwrotu „Cudownie, że się odezwałeś/napisałeś do mnie”. Jakiego przyimka użyjesz po czasowniku *hear* (np. *for, from, about*)?

Krok 3: W podpunkcie 10.2. potrzebujesz zwrotu „bardzo bym chciał/chciała”. Jakiego czasownika modalnego użyjesz (np. *can, must, would*)?

Krok 4: W podpunkcie 10.3. masz zadać pytanie. Jak zapytać kogoś o plany na najbliższą przyszłość?

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0-3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań na podstawie podanych słów, których formę można zmieniać (np. *become* może stać się *is becoming, to become* albo *does [...] become* itd., a *she* może przyjąć formę *her* albo *hers*).

Krok 2: W podpunkcie 11.1. zauważ, że po *instead of* stosujemy formę gerundialną czasownika (z końcówką *-ing*). Jak powiesz: „zamiast pójść do szkoły”?

Krok 3: W podpunkcie 11.2. należy wykazać się wiedzą, jaki przyimek stosujemy po czasowniku *arrive*. Dla przypomnienia: będzie to *in* dla wyrażenia informacji o przybyciu do miasta, kraju itp., albo *at* dla wyrażenia informacji o przybyciu do czyjegoś domu, na dworzec itp. Z którą z sytuacji masz do czynienia tutaj?

Krok 4: Rozwiązując podpunkt 11.3., powtórz pierwszy tryb warunkowy, a także upewnij się, jaki przyimek występuje po *spend* („wydać pieniądze **na** coś”). Podejmij też decyzję co do tego, czy przed *money* powinno wystąpić *the* czy też nie (czy wiemy, o jakich pieniądzach mówimy?).

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdej „kropki” i ją rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niej. Tylko wtedy masz szansę otrzymać pięć punktów za treść. Zacznij wykonywanie zadania od spisania w brudnopisie lub zebrania w głowie pomysłów, o czym będziesz pisać. Dobierz takie treści, które łatwo ci wyrazić w języku angielskim.

Na przykład, realizując element, w którym masz wspomnieć o problemach związanych z nowym współlokatorem, możesz

napisać: *Unfortunately, he parties a lot, also on school nights, and smokes cigarettes.*

Krok 2: Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie także od zebrania w brudnopisie kierunkowego słownictwa i struktur (np. *major problems, try to solve problems, fail to solve a problem*). Ładny, zaawansowany język przyda się, by zdobyć wysoką punktację za zakres.

Krok 3: Zwróć uwagę, że niektóre „kropki” mają kilka elementów w poleceniu. Odnies się do obu elementów tej „kropki”, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element w kropce trzeciej, możesz napisać: *I tried to solve the problem by talking to him but I failed because he is a very unfriendly type and he can't see the problem at all.*

Krok 4: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Upewnij się, że w ostatniej kropce faktycznie wyrażasz prośbę o radę, np. pisząc: *Can you advise me on this matter? What should I do with my roommate?*

Krok 5: Jeśli chcesz otrzymać dwa punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Sprawdź, czy nie mieszasz czasów – na przykład, czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 6: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwie precyzyjnego języka, jeśli umiesz zrobić to poprawnie. W trakcie pisania korzystaj z przygotowanej wcześniej listy zwrotów.

Krok 7: Na końcu przejrzyj swoją pracę pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i articles są użyte poprawnie, czy wszędzie I pisane jest wielką literą).

Krok 8: Za to zadanie możesz w sumie otrzymać 12 punktów:

- 5 punktów za zgodność z poleceniem (odniesienie się i rozwinięcie w stosunku do każdej „kropki”);
- 2 punkty za spójność i logikę;
- 3 punkty za zakres językowy (bogactwo słownictwa i gramatyki);
- 2 punkty za poprawność językową (jedynie nieliczne błędy językowe i ortograficzne).

Zasady oceniania:

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1-2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Zadanie 1. 0-5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas słuchania tekstu nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego przekaz. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi celem zmylenia ucznia, który nie rozumie całości, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 3: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści tekstu. Przykładowo: *the London panorama* z zadania w tekście występuje jako *views of the London skyline; paintings from different countries to cross-section of European painting, a if a certain person isn't there to when the Queen is away*.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 2. 0-6 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: To zadanie między innymi sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *replace, participate, remind*.

Ponadto, zwróć uwagę, w jaki sposób funkcje językowe są realizowane w tekście. Na przykład funkcja rekomendowania (podpunkt 2.2.) jest wyrażona poprzez: *the DIY website I often use presents [...]*, po czym następuje wyjaśnienie, w jaki sposób treści zawarte na stronie mogą się okazać dla słuchacza przydatne.

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z nich będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Np. w podpunkcie 2.4. w zadaniu występują: *New York, London, Sidney*. Każde z tych miast jest wymienione w tekście, ale tylko jedno stanowi poprawną odpowiedź.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 6 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 3. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Za odpowiedź poprawną, ale zbyt długą, także nie otrzymasz punktu.

Krok 2: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 3: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i nieznacznego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Czasem trzeba szybko rozwiązać w głowie łamigłówkę logiczną lub matematyczną. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *in England and Wales there are eight bank holidays every year, while in Scotland there are nine, and in Northern Ireland there are ten*. W luce zaś napiszemy: *(there are) more (bank holidays in Northern Ireland and Scotland*

than in England and Wales). Użycie w miejscu luki np. *nine* zamiast *more* spowoduje, że zdanie jest nielogiczne i gramatycznie niepoprawne, więc nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 4: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *paid extra, paid additionally*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *buildings* zamiast *financial buildings*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Krok 5: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 4. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z nagłówkami.

Krok 2: Podejmij decyzje co do tego, który nagłówek pasuje do którego fragmentu. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Zatem, podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *support, promotion* ani *symbolises*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. A zatem:

– *makes your space more pretty* z nagłówka *to see how it makes them look / how much more attractive it becomes* z tekstu;

– *symbolises class and taste* z nagłówka *to in addition to perceiving you as an upper class member, the person would appreciate your taste level* z tekstu;

– *support and promotion* z nagłówka *to help each other grow* z tekstu;

– *is about investment* z nagłówka *to maybe in a hundred years the painting from a local artist will be worth as much as the Mona Lisa* z tekstu.

Oczywiście są to tylko wyrwane z kontekstu zwroty. Zadanie to opiera się na zrozumieniu całego akapitu. Oznacza to, że w docelowym akapicie znajdziesz więcej dowodów na poparcie wyboru danej odpowiedzi.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0-7 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie wszystkie teksty. Następnie zapoznaj się z zadaniem i zwróć uwagę, że składa się z dwóch części – otwartej i zamkniętej.

Krok 2: Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe dla wybrania poprawnej (wykluczenia niepoprawnej) odpowiedzi fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. Jest to szczególnie ważne w tym zadaniu, bo w kilku tekstach łatwiej się pogubić niż w jednym. Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Podkreślając kluczowe fragmenty w tekście, masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Podpunkty 5.1.–5.3. wymagają ustalenia głównej myśli tekstów oraz ich kontekstów. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. reklamą, recenzją czy przedstawieniem faktów.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas czytania tekstów nie wyłapuj z nich pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Zwroty *presents some facts, is an advertisement of* albo *is a review* z zadania (podpunkty 5.1.–5.3.) prawie na pewno

nie wystąpią w tekstach. Twoim zadaniem jest taka interpretacja tych słów, by odczytać ich myśl przewodnią, cel pisania tekstu oraz kontekst (kto, gdzie i do kogo pisze).

Krok 4: Pytania w tym zadaniu (podpunkty 5.4.–5.7.) sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim – w tym wypadku uzupełnić luki w liście do koleżanki na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one, między innymi, informacje przedstawione w formie plakatu.

Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź. Na przykład:

– *have perfect sight and the best [...] of all animals* – możemy się domyślić, że chodzi o informację o konkretnej cesze lub umiejętności danego zwierzęcia;

– *The [...] and the fur* – prawdopodobnie chodzi o jakąś część ciała danego zwierzęcia.

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 7 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 6. 0–5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z pytaniami.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują tylko częściowo. Na przykład w pytaniu w podpunkcie 6.2., wybierając odpowiedź D, twierdzisz, że dziewczyny na studniówkę zakładają *uniforms*. Z tekstu zaś dowiadujemy się, że zamieniają *uniforms* na eleganckie sukienki. Zatem skupienie się na słowie-kluczu *uniforms* wpędziło by cię w pułapkę.

Pamiętaj, że treści nie muszą być oddane dosłownie. Na przykład w podpunkcie 6.4. A czytamy: *some teens get a job to cover the cost of the prom*, co odpowiada fragmentowi: *some teenagers work part-time to cover their prom expenses*.

Krok 4: Przyjrzyj się pytaniu w podpunkcie 6.5., które sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu. Jaki jest cel autora? Czy autor opisuje konkretną imprezę (odp. A *describes*), czy wyjaśnia jakąś koncepcję (odp. B *explains*), czy porównuje różne imprezy (odp. C *compares*), czy też może udziela rady (odp. D *gives advice*)?

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedzi

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się ze zdaniami, które należy wstawić w tekst.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona do zdania (zdań) wokół luki. Zwracaj uwagę na kluczowe myśli i naprowadzające słowa (np. *he, you, them*) w zdaniach docelowych do luk, przed lukami oraz po nich. Twój tekst powinien być logiczny oraz spójny na poziomie sensu oraz użytego języka.

Na przykład:

– po luce w podpunkcie 7.1. czytamy: *He promised [...]* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, które będzie miało

odniesienie do słowa *he* ze zdania następującego po nim;

– po luce w podpunkcie 7.2. czytamy: [...] *only a few ones were left* – należy ustalić, do czego/kogo odnosi się słowo *ones*; kilka czego/kogo pozostało po kilku godzinach;

– przed luką w podpunkcie 7.4. padają słowa: *He replied*: [...] – oznacza to, że zdanie z luki musi stanowić wypowiedź lub opis zachowania, na które ów *he* odpowiedział.

Zwróć uwagę, że cztery zdania z pięciu, które masz do wyboru, zawierają odniesienie do konkretnych osób: *the farmer, one of the children, some of the children, he*. Zadbaj, by twoje wybory tworzyły tekst spójny i logiczny na poziomie osób, o których mowa.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania. Sprawdź swoje wybory, analizując ponownie otoczenie luk.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 8. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w j. angielskim:

- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę;
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- pytać o opinie i preferencje.

Krok 2: Przeczytaj dialog. Możesz spróbować się domyślić, co powinno być w luce. Następnie, spójrz na odpowiedzi i zobacz, czy któraś pasuje do twojego przypuszczenia. Wybierz najlepszą odpowiedź.

Jeśli dialog jest trójczłonowy, koniecznie przyjrzyj się otoczeniu luki z obu stron. Wypełnienie luki musi być spójne z całym otoczeniem luki. Dotyczy to np. podpunktów 8.1. oraz 8.2. Zauważ, że w obu przypadkach wszystkie albo prawie wszystkie odpowiedzi pasują do zdania poprzedzającego lukę, ale tylko jedno zdanie pasuje do zdania po luce.

Zwracaj uwagę na spójność i logikę tekstu. Na przykład w podpunkcie 8.3. raczej nie wybierzemy odpowiedzi B ani C – na pytanie o to, jak długo coś się będzie działo, nie odpowiemy informacją, kiedy to coś się zdarzyło ani od kiedy coś się dzieje.

Wczuj się w konkretną sytuację. W tym zadaniu masz stworzyć autentyczną konwersację.

Krok 3: Teraz przeanalizuj jeszcze raz wszystkie odpowiedzi. Upewnij się, że te odrzucone faktycznie nie pasują. Jeśli potrafisz to dobrze uzasadnić, pozostań przy swojej oryginalnej odpowiedzi.

Krok 4: Następnie przeczytaj dialog jeszcze raz i upewnij się, że się dobrze czyta i ma sens.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. W tym zadaniu często trzeba umieć podjąć dwie decyzje: po pierwsze, która odpowiedź (które z odpowiedzi) jest poprawnym uzupełnieniem luki, a po drugie, która najlepiej oddaje sens parafrazowanego fragmentu.

Krok 2: W podpunkcie 9.1. należy wykazać się umiejętnością transformacji zdania ze strony czynnej na stronę bierną w czasie teraźniejszym prostym.

Krok 3: W podpunkcie 9.2. należy uważać, by nie wpaść w pułapkę stworzenia zdania z podwójną negacją.

Krok 4: Jakim jednym słowem można zastąpić *your pen* w podpunkcie 9.3.?

Krok 5: W podpunkcie 9.4. należy wykazać się znajomością zwrotu *get rid of something*. Która z odpowiedzi oznacza „pozbyć

się czegoś”?

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Za każdym razem należy zaproponować słowo, które uzupełnia lukę poprawnie gramatycznie **oraz** tak, aby całe zdanie miało sens.

Krok 2: W podpunkcie 10.1. mowa o tym, że coś zdarzyło się **ostatnio**. Jak poprawnie zbudować zdanie w czasie *Present Perfect*, który bardzo często stosuje się w takim kontekście? Pamiętaj o użyciu trzeciej osoby liczby pojedynczej.

Krok 3: W podpunkcie 10.2. również znajduje się zdanie w czasie *Present Perfect*. Jakie słowo można zastosować wtedy, gdy mówimy, np. że dany kot jest najpiękniejszym okazem kota, którego widzieliśmy **kiedykolwiek** w życiu?

Krok 4: W podpunkcie 10.3. zastanów się, jakiego zwrotu (..... *days*) używamy, by wyrazić: „ostatnio”, „w tych dniach”. Zwróć uwagę, że słowo *day* funkcjonuje w tym zwrocie w liczbie mnogiej.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań na podstawie podanych słów, których formę można zmieniać (np. *become* może stać się *is becoming*, *to become* albo *does [...] become* itd., a *she* może przyjąć formę *her* albo *hers*).

Krok 2: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdej „kropki” i ją rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niej. Tylko wtedy masz szansę otrzymać pięć punktów za treść. Zacznij wykonywanie zadania od spisania w brudnopisie lub zebrania w głowie pomysłów, o czym będziesz pisać. Dobierz takie treści, które łatwo ci wyrazić w języku angielskim.

Na przykład, realizując element, w którym masz wyjaśnić, czemu zdecydowaliście się na wyjazd do konkretnego miasta, możesz napisać: *We decided to go there because it's not very far away, you can get there by train and it's rather cheap.*

Krok 2: Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie także od zebrania w brudnopisie kierunkowego słownictwa i struktur (np. *means of transport, beautiful views, a place of interest*). Ładny, zaawansowany język przyda się, by zdobyć wysoką punktację za zakres.

Krok 3: Zwróć uwagę, że niektóre „kropki” mają kilka elementów w poleceniu. W tym zadaniu są aż trzy takie „kropki” (pierw-

sza, trzecia i czwarta). W każdym przypadku odnieś się do obu elementów tej „kropki”, a jeden z nich rozwiń.

Krok 4: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Na przykład, opisując miejsce, które ci się podobało, możesz napisać: *The market was vibrant with colours and sounds, full of stalls with food and flowers*. Pamiętaj, że stwierdzenia typu *the market was beautiful/great/amazing* nie są opisem, ale opinią.

Krok 5: Jeśli chcesz otrzymać dwa punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Sprawdź, czy nie mieszasz czasów – na przykład, czy nie piszesz „pojechaliśmy pociągami, a potem będziemy mieli problem z biletami”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 6: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwie precyzyjnego języka, jeśli umiesz zrobić to poprawnie. W trakcie pisania korzystaj z przygotowanej wcześniej listy zwrotów.

Krok 7: Na końcu przejrzyj swoją pracę pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i articles są użyte poprawnie, czy wszędzie I pisane jest wielką literą).

Krok 8: Za to zadanie możesz w sumie otrzymać 12 punktów:

- 5 punktów za zgodność z poleceniem (odniesienie się i rozwinięcie w stosunku do każdej „kropki”);
- 2 punkty za spójność i logikę;
- 3 punkty za zakres językowy (bogactwo słownictwa i gramatyki);
- 2 punkty za poprawność językową (jedynie nieliczne błędy językowe i ortograficzne).

Zasady oceniania:

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1-2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich

wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Zadanie 1. 0-5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas słuchania tekstu nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego przekaz. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi celem zmylenia ucznia, który nie rozumie całości, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 3: Zauważ, że zadanie to jest oparte na funkcjach językowych – na przykład:

– osoba, która doradza wybór roślin, mówi: *you should select landscaping that is adapted to the climate;*

– osoba, która zachęca do pomocy organizacjom charytatywnym, mówi: *if you choose not to donate money, volunteer to help plant trees;*

– osoba, która sugeruje konkretne miejsce, mówi: *your community may have a recycling centre [...], drop-off sites also exist.*

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 2. 0-6 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 2: To zadanie między innymi sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *recover silver from e-waste, possible reasons for*.

Czasami prawidłowa odpowiedź jest bardzo daleką parafrazą tekstu oryginalnego. Przykładowo, słyszymy: *schools in Scotland and Northern Ireland have broken up for the holidays but England and Wales have to wait another few weeks*. W pytaniu w podpunkcie 2.3. odpowiedź to: *summer holidays in England start later than in Northern Ireland*.

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Na przykład w podpunkcie 2.4. A czytamy: *children from cities were sent to the country to help out on the land*. Zwróć uwagę, że w tekście pojawiają się *children* oraz *helping out on the land*, ale nie w kontekście wysyłania ich z miast na wieś.

W podpunkcie 2.5. zastanów się, czy tekst drugi mówi o przyczynach, sposobach czy najdogodniejszej dacie w stosunku do omawianych zjawisk.

Krok 4: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 6 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 3. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Za odpowiedź poprawną, ale zbyt długą,

także nie otrzymasz punktu.

Krok 2: Pamiętaj, że wysłuchasz tekstu dwa razy. Odpowiedzi zaznacz już podczas pierwszego słuchania.

Krok 3: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i nieznacznego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *It's best to allow 2 to 3 hours for your visit*, czemu odpowiada zdanie w zadaniu: *You'll need about 2 to 3 hours to walk around the park*.

Krok 4: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *Horseriding* – *riding horses*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *a few hours* zamiast *2-3 hours*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – *horse and bike riding* – nie otrzymasz punktu.

Krok 5: Podczas drugiego słuchania sprawdź poprawność i uzupełnij brakujące odpowiedzi.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 4. 0-4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z nagłówkami.

Krok 2: Podejmij decyzję co do tego, który nagłówek pasuje do którego fragmentu. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzję na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Zatem, podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *luggage*, *schedule* ani *flexible*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. A zatem:

– *your schedule is more flexible* z nagłówka to *being able to change your plans* z tekstu;

– *you can spend less* z nagłówka to *you'll likely be able to save a significant amount of money* z tekstu;

– *you can experience more of the country* z nagłówka to *experience all the beautiful nature that the country you're visiting has to offer* z tekstu.

Oczywiście są to tylko wyrwane z kontekstu zwroty. Zadanie to opiera się na zrozumieniu całego akapitu. Oznacza to, że w docelowym akapicie znajdziesz więcej dowodów na poparcie wyboru danej odpowiedzi.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0-7 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie wszystkie teksty. Następnie zapoznaj się z zadaniem i zwróć uwagę, że składa się z dwóch części – otwartej i zamkniętej.

Krok 2: Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe dla wybrania poprawnej (wykluczenia niepoprawnej) odpowiedzi fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. Jest to szczególnie ważne w tym zadaniu, bo w kilku tekstach łatwiej się pogubić niż w jednym. Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Podkreślając kluczowe fragmenty w tekście, masz pewność, że podejmujesz decyzję na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Podpunkty 5.1.–5.3. wymagają ustalenia głównej myśli tekstów oraz ich kontekstów. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. przedstawieniem opinii, czy też informuje o czymś czytelników, a może został napisany przez konkretną

osobę, o której mowa w pytaniu.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, podczas czytania tekstów nie wylapuj z nich pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Zwroty *presents opinions*, *informs readers* albo *was written by a person who* z zadania (podpunkty 5.1.–5.3.) prawie na pewno **nie** wystąpią w tekstach. Twoim zadaniem jest taka interpretacja tych słów, by odczytać ich myśl przewodnią, cel pisania tekstu oraz kontekst (kto, gdzie i do kogo pisze).

Krok 4: Pytania w tym zadaniu (podpunkty 5.4.–5.7.) sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim – w tym wypadku uzupełnić luki w liście do kolegi na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one, między innymi, informacje przedstawione w formie ogłoszenia.

Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź. Na przykład:

- *her name's* [...] – możemy się domyślić, że chodzi o imię (i nazwisko) danej osoby;
- *I'm going to see my first house on* [...] *and that's only two days from now* – kontekst podpowiada nam, że uzupełnieniem luki będzie określenie czasu, a użycie przymyka on sugeruje dzień tygodnia lub datę;
- *spend* [...] *the building* – czasownik *spend* prowadzi nas w kierunku gospodarowania pieniędzmi lub czasem; przeszukaj teksty i ustal, która z tych interpretacji jest poprawna.

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 7 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 6. 0–5 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się z pytaniami.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują tylko częściowo. Pamiętaj też, że treści nie muszą być oddane dosłownie. Ponadto, czasami trzeba rozwiązać łamigłówkę logiczno-matematyczną, a w tym wypadku (podpunkt 6.1.) przeanalizować podane statystyki, by poprawnie porównać spożycie przekąsek przez młodzież w Europie. Jeśli czujesz, że to dla ciebie trudne, możesz przedstawić sobie tę informację graficznie.

Krok 4: Przyjrzyj się pytaniu w podpunkcie 6.5., które sprawdza rozumienie głównej myśli ostatniego akapitu tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego akapitu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach. W jakim celu autor napisał ten fragment? Czy chce cię do czegoś zachęcić (*encourages*), ostrzec (*warns*), wyjaśnić (*explains*) czy przedstawić opinie (*presents opinions*)?

Krok 5: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 5 punktów). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Przeczytaj najpierw uważnie cały tekst. Następnie zapoznaj się ze zdaniem, które należy wstawić w tekst.

Krok 2: Podejmij wstępne decyzje co do odpowiedzi. Pamiętaj, że możesz pisać po arkuszu. Warto jest zatem podkreślić kluczowe fragmenty, które twoim zdaniem potwierdzają twoje wybory. W ten sposób masz pewność, że podejmujesz decyzje na podstawie tekstu, a nie (pochopnie stworzonego) wrażenia.

Krok 3: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona do zdania (zdań) wokół luki. Zwracaj uwagę na kluczowe myśli i naprowadzające słowa (np. *he*, *you*, *them*) w zdaniach docelowych do luk, przed lukami oraz po lukach. Twój tekst

powinien być logiczny oraz spójny na poziomie sensu oraz użytego języka.

Na przykład:

- po luce w podpunkcie 7.2. czytamy: *When the husband brought it [...]* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, które będzie miało odniesienie do słowa *it* ze zdania następującego po nim;
- po luce w podpunkcie 7.3. czytamy: *He found [...]* – staramy się ustalić, kto to jest *he* – zdanie z luki musi jakoś do niego nawiązywać;
- podobnie do zastanowienia skłania słowo *They* po luce w podpunkcie 7.4.

Zwróć uwagę, że wszystkie zdania, które masz do wyboru, zaczynają się od podania konkretnych osób: *he, she, the old man, the husband, they*. Zadbaj, by twoje wybory tworzyły tekst spójny i logiczny na poziomie osób, o których mowa.

Krok 4: Przeczytaj tekst drugi raz, sprawdzając poprawność twojego toku rozumowania. Sprawdź swoje wybory, analizując ponownie otoczenie luk.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 8. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w j. angielskim:

- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje.

Krok 2: Przeczytaj dialog. Możesz spróbować się domyślić, co powinno być w luce. Następnie spójrz na odpowiedzi i zobacz, czy któraś pasuje do twojego przypuszczenia. Wybierz najlepszą odpowiedź.

Jeśli dialog jest trójczłonowy, koniecznie przyjrzyj się otoczeniu luki z obu stron. Wypełnienie luki musi być spójne z całym otoczeniem luki. Dotyczy to np. podpunktu 8.2. Zauważ, że wszystkie odpowiedzi pasują do zdania poprzedzającego lukę, ale tylko jedno zdanie pasuje do zdania po luce.

Zwracaj uwagę na spójność i logikę tekstu. Na przykład w podpunkcie 8.1. raczej nie wybierzemy odpowiedzi A ani C, bo na pytanie zaczynające się od *What* nie odpowiemy zdaniem zaczynającym się od *Yes*. W podpunkcie 8.3. musisz wybrać odpowiedź spójną ze słowem *one* w odpowiedzi X. Tylko jedno ze zdań zawiera odniesienie do konkretnej rzeczy lub osoby, czyli tym samym znasz już odpowiedź.

Wczuj się w konkretną sytuację. W tym zadaniu masz stworzyć autentyczną konwersację.

Krok 3: Teraz przeanalizuj jeszcze raz wszystkie odpowiedzi. Upewnij się, że te odrzucone faktycznie nie pasują. Jeśli potrafisz to dobrze uzasadnić, pozostań przy swojej oryginalnej odpowiedzi.

Krok 4: Następnie przeczytaj dialog jeszcze raz i upewnij się, że się dobrze czyta i że ma sens.

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0–4 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. W tym zadaniu trzeba często umieć podjąć dwie decyzje: po pierwsze, która odpowiedź (które z odpowiedzi) jest poprawnym uzupełnieniem luki, a po drugie, która najlepiej oddaje sens parafrazowanego fragmentu.

Krok 2: W podpunkcie 9.1. należy powtórzyć sobie różnice między określeniami „jest dużo/jest trochę/nie ma wcale” w stosunku do rzeczowników niepoliczalnych.

Krok 3: W podpunkcie 9.2. należy wykazać się znajomością zwrotu *out of order*.

Krok 4: W podpunkcie 9.3. należy wykazać się umiejętnością transformacji całego zdania. Czy według zdania oryginalnego dwa

wymienione sporty są takie same czy różne (A i B)?

Krok 5: W podpunkcie 9.4. należy wykazać się znajomością zwrotu *by yourself*.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 4 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim te same słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu.

Krok 2: W podpunkcie 10.1. trzeba znaleźć jedno słowo, które jest bazą dla zwrotów: „wolny czas” oraz „za darmo”.

Krok 3: W podpunkcie 10.2. należy wykazać się wiedzą, jaki przyimek występuje po przymiotnikach „ostrożny w obchodzeniu się z czymś” oraz „zajęty **robieniem czegoś**”. Czy jest to *on*, *for* czy *with*?

Krok 4: W podpunkcie 10.3. znajdź jeden czasownik, którego używamy, by stworzyć zwroty: „zrobić zdjęcie” i „wziąć taksówkę”.

Krok 5: Pod koniec przejrzyj swoje wybory i upewnij się, że wpisane słowo na pewno pasuje do **obu** luk.

Krok 6: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0–3 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań na podstawie podanych słów, których formę można zmieniać (np. *become* może stać się *is becoming*, *to become* albo *does [...] become* itd., a *she* może przyjąć formę *her* albo *hers*).

Krok 2: W podpunkcie 11.1. informujesz o tym, w jakim wieku Maria została lekarzem, a zatem stwarzasz kontekst punktu w przeszłości. Na pewno pamiętasz, że musisz zatem użyć tutaj czasu *Simple Past*. Jaka jest forma przeszła od czasownika *become*?

Krok 3: W podpunkcie 11.2. należy wykazać się umiejętnością zadania pytania: „Co się stało (w związku z tym, że masz spuchniętą rękę)?”. Możesz użyć czasu *Present Perfect* (wersja bardziej brytyjska) lub *Simple Past* (wersja bardziej amerykańska).

Krok 4: W podpunkcie 11.3. zwróć uwagę, że użycie łącznika *but* wymusza stworzenie zdania przeczącego („nie zgadzam się z tobą”). Przemyśl przyimek, którego użyjesz, aby wyrazić „z tobą”. Czy powiesz tutaj *agree to you*, *for you* czy też *with you*?

Krok 5: Każde pytanie w tym zadaniu jest warte 1 punkt (łącznie 3 punkty). Pamiętaj, by przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi!

Zasady oceniania i odpowiedź

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdej „kropki” i ją rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niej. Tylko wtedy masz szansę otrzymać pięć punktów za treść. Zacznij wykonywanie zadania od spisania w brudnopisie lub zebrania w głowie pomysłów, o czym będziesz pisać. Dobierz takie treści,

które łatwo ci wyrazić w języku angielskim.

Na przykład, realizując element, w którym masz wyjaśnić, czemu zdecydowałeś/zdecydowałaś się na podjęcie pracy w wakacje, możesz napisać: *I took this job because I had a lot of free time, I needed money and they pay well.*

Krok 2: Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie także od zebrania w brudnopisie kierunkowego słownictwa i struktur (np. *the recruitment process, my duties involve, solve a problem*). Ładny, zaawansowany język przyda się, by zdobyć wysoką punktację za zakres.

Krok 3: Zwróć uwagę, że trzecia i czwarta „kropka” mają kilka elementów w poleceniu. Odniesie się do obu elementów tych „kroppek”, a jeden z nich rozwiń. Na przykład, realizując „kropkę” czwartą, możesz napisać: *On the first day I had a problem with an aggressive customer, so I called the security and they walked the person out.*

Krok 4: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Zauważ wymagane czasy – na przykład „kropki” pierwsza, druga i czwarta są osadzone w przeszłości, a trzecia – w teraźniejszości.

Krok 5: Jeśli chcesz otrzymać dwa punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Sprawdź, czy nie mieszasz czasów – na przykład, czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 6: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwie precyzyjnego języka, jeśli umiesz zrobić to poprawnie. W trakcie pisania korzystaj z przygotowanej wcześniej listy zwrotów.

Krok 7: Na końcu przejrzyj swoją pracę pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i articles są użyte poprawnie, czy wszędzie I pisane jest wielką literą).

Krok 8: Za to zadanie możesz w sumie otrzymać 12 punktów:

- 5 punktów za zgodność z poleceniem (odniesienie się i rozwinięcie w stosunku do każdej „kropki”);
- 2 punkty za spójność i logikę;
- 3 punkty za zakres językowy (bogactwo słownictwa i gramatyki);
- 2 punkty za poprawność językową (jedynie nieliczne błędy językowe i ortograficzne).

Zasady oceniania:

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1-2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości

0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
-------	---

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację